

Nâng cấp Việt Nam trong các chuỗi cung ứng toàn cầu: Tận dụng cơ hội để "hóa Rồng"

13:07 08/05/2020

Trao đổi với PV TH&CL trước thềm Hội nghị Thủ tướng Chính phủ với DN 2020, Chủ tịch VCCI, TS. Vũ Tiến Lộc cho biết, để triển khai có hiệu quả và cộng hưởng được nỗ lực của các bộ ngành, các địa phương và cộng đồng DN trên mặt trận tác

Nâng

cấp Việt Nam trong các chuỗi cung ứng toàn cầu, tận dụng cơ hội để "hóa Rồng" (ảnh minh họa)

Theo TS. Vũ Tiến Lộc: Để nâng cao năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp Việt, nhất là các doanh nghiệp nhỏ và vừa, có đủ sức trở thành đối tác có tiềm năng của các tập đoàn xuyên quốc gia, chúng ta cần xây dựng và thực hiện chiến lược phát triển công nghiệp hỗ trợ và chương trình quốc gia nâng cao năng lực quản trị của cộng đồng doanh nghiệp, đẩy nhanh thực hiện các yêu cầu quốc tế hoá và số hoá, thực hiện các mô hình kinh doanh bền vững, sáng tạo và có

trách nhiệm. Nhà nước kiến tạo cần có các đối tác đồng hành là cộng đồng doanh nghiệp sáng tạo và có trách nhiệm. VCCI sẵn sàng cùng các bộ ngành, các hiệp hội xây dựng và triển khai chương trình quan trọng này.

Vào cuối tháng 3 đầu tháng 4 năm nay, VCCI thực hiện một cuộc khảo sát đối với cộng đồng doanh nghiệp - tình hình rất bi đát. Hơn 30% doanh nghiệp tham gia khảo sát cho rằng, họ khó có khả năng trụ vững sau 3 tháng. Trên 50% doanh nghiệp không thể trụ nổi sau 6 tháng, chỉ còn 20% có thể tồn tại quá 12 tháng, nếu tình hình dịch bệnh tiếp tục diễn biến phức tạp.

Song, với tinh thần đoàn kết, đồng lòng “chống dịch như chống giặc”, với sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, sự chỉ đạo quyết liệt của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, sự điều hành có hiệu quả của Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ, chúng ta đã từng bước kiểm chế, đẩy lùi được dịch bệnh và nhờ đó, kịch bản xấu nhất đó đã không xảy ra, tạo tiền đề để cách đây hơn 3 tuần. Thủ tướng đã có một quyết định quan trọng và rất khó khăn, là dỡ bỏ về cơ bản tình trạng cách ly xã hội, mở cửa thị trường trong nước.

Việt Nam là một trong số rất ít các quốc gia trên thế giới đã làm được điều kỳ diệu này. Với quyết định mở cửa thị trường của Thủ tướng, tình hình các doanh nghiệp và nền kinh tế đã chuyển biến rất nhanh.

Cuối tháng 4 đầu tháng 5, VCCI lại tiến hành một cuộc khảo sát lần thứ 2 về thực trạng của cộng đồng doanh nghiệp, thì có tới 55% doanh nghiệp cho biết sẽ tiếp tục duy trì quy mô sản xuất hiện tại trong quý III, 22% có kế hoạch mở rộng sản xuất kinh doanh, chỉ 21% sẽ thu hẹp quy mô, tạm dừng hoạt động.

Tỷ lệ doanh nghiệp mở rộng quy mô sản xuất kinh doanh, tất nhiên, thấp hơn nhiều so với thời điểm trước đại dịch, và tỷ lệ doanh nghiệp dự kiến thu hẹp quy mô cũng cao hơn, nhưng trong bối cảnh đại dịch Covid -19 vẫn đang diễn biến phức tạp trên thế giới, thì những con số này là ấn tượng và tốt hơn rất nhiều so với các con số về thực trạng doanh nghiệp mà VCCI công bố 1 tháng trước đây.

Một lần nữa sức sống bền bỉ, kiên cường, khả năng chống chịu của các doanh nghiệp Việt Nam trong điều kiện khó khăn, khủng hoảng lại bùng dậy. Và một điều rất đáng trân trọng nữa, là đối với nhiều doanh nghiệp, dù lợi nhuận không còn, thậm chí thua lỗ, doanh thu sụt giảm, nhưng các doanh nghiệp vẫn cố gắng tới mức cao nhất chăm lo cho người lao động, tỷ lệ việc làm vẫn duy trì ở mức rất cao, cho thấy tình cảm và trách nhiệm xã hội của các doanh nhân - các cổ máy tạo việc làm của nền kinh tế - những người dám đánh đổi sự bình yên của cá nhân và gia đình mình để làm giàu cho đất nước và lo sinh kế cho dân.

TS. Vũ Tiến Lộc nhấn mạnh: Dẫu vậy, các doanh nghiệp vẫn đang hết sức khó khăn. Ở thời điểm hiện tại, 69% doanh nghiệp cho biết họ đang bị giảm doanh thu do thị trường bị thu hẹp, 45% doanh nghiệp thiếu vốn, thiếu dòng tiền, 22% khó khăn trong việc tìm kiếm vật tư, nguyên liệu, 18% thiếu hụt lao động có kỹ năng ... Khó khăn đã bớt đi nhiều so với thời điểm 1 tháng trước đây, nhưng vẫn còn lớn. Vì vậy, những biện pháp trợ giúp kịp thời từ Chính phủ là vô cùng quan trọng.

Về các giải pháp căn bản và dài hạn hơn trong thời gian tới, như Thủ tướng đã nói “Trong nguy có cơ”. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng thì nhấn mạnh: “Chống dịch nhưng nhiệm vụ lớn nhất là sản xuất phải phát triển” và “Chưa bao giờ Đất nước có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín như ngày nay”. Đó là điểm tựa để vươn lên. Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh PCI vừa được VCCI công bố cũng ghi nhận mức độ hài lòng của cộng đồng doanh nghiệp với các cấp bộ Đảng, chính quyền là cao nhất trong vòng một thập kỷ rưỡi vừa qua. Ở trong nước, niềm tin của người dân và doanh nghiệp đang tiếp tục được khơi dậy. Trên phạm vi quốc tế, làn sóng dịch chuyển các chuỗi cung ứng toàn cầu lớn nhất trong lịch sử nhân loại, kể từ sau Chiến tranh thế giới lần thứ 2, sẽ diễn ra trong thời gian tới, đang nhắm chọn Việt Nam là điểm đến an toàn. Đất nước ta một lần nữa lại đứng trước cơ hội “hoá Rồng”, “hoá Hổ”.

Cộng đồng doanh nghiệp cảm ơn Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ đã lắng nghe và thấu hiểu tình hình doanh nghiệp, trong điều kiện ngân sách Nhà nước khó khăn, đã dành các gói tài khoá, tín dụng, với quy mô chưa từng có, để hỗ trợ doanh nghiệp, thể hiện tinh thần sẻ chia, đồng hành cùng doanh nghiệp.

Điều mong muốn của cộng đồng doanh nghiệp lúc này là, bên cạnh việc tiếp tục bổ sung các khoản hỗ trợ hợp lý, như kéo dài thời gian giãn, hoãn các khoản phải trả, phải thu; miễn giảm thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế thu nhập cá nhân, thuế xuất nhập khẩu, thuế tiêu thụ đặc biệt... cắt giảm các khoản phí, lệ phí, hay nói “room” - nâng trần tăng trưởng tín dụng của hệ thống ngân hàng thì biện pháp trợ giúp quan trọng nhất, có thể làm ngay, là các cơ quan và tổ chức có liên quan thúc đẩy thực thi thật nhanh và hiệu quả các gói hỗ trợ đã được ban hành. “Một miếng khi đói bằng một gói khi no”. Nhanh một ngày thì doanh nghiệp sống, chậm một ngày doanh nghiệp có thể sẽ không còn, thì lúc đó các biện pháp hà hơi, tiếp sức sẽ không còn ý nghĩa.

Đồng thời, để chủ động đón nhận dòng vốn đầu tư FDI mới, đề nghị Chính phủ giao Bộ Kế hoạch Đầu tư phối hợp với Bộ Công thương, VCCI cùng với các bộ ngành có liên quan, các địa phương và cộng đồng doanh nghiệp triển khai sớm một chiến dịch vận động xúc tiến đầu tư chiến lược ở tầm quốc gia để tiếp xúc,

làm việc trực tiếp với đại bản doanh của các chuỗi cung ứng toàn cầu, chủ động tham gia kiến tạo và vận động đưa các công đoạn sản xuất, kinh doanh phù hợp, có giá trị gia tăng cao hơn vào Việt Nam mà không thụ động chờ họ tìm đến với mình.

Khó khăn lớn nhất của các doanh nghiệp Việt Nam vào thời điểm này, vẫn là khó khăn về thị trường tiêu thụ. Do vậy, cần phát động những tháng cao điểm về phong trào "Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam", "Người Việt Nam tự hào dùng hàng Việt Nam" để tiếp sức cho doanh nghiệp Việt.

TS. Vũ Tiến Lộc đề nghị, để triển khai có hiệu quả và cộng hưởng được nỗ lực của các bộ ngành, các địa phương và cộng đồng doanh nghiệp trên mặt trận phục hồi nền kinh tế sau đại dịch, chúng ta cần thành lập Ban chỉ đạo và Tổ công tác thúc đẩy sản xuất kinh doanh, phục hồi nền kinh tế. Đề nghị Thủ tướng Chính phủ sẽ đích thân đảm nhận vai trò Tổng tư lệnh - Trưởng ban chỉ đạo mặt trận này.

Nguyễn Kiên